

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 17295/2022
27.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јовица Рашета, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1488/22 од 27.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1488/22 од 27.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1488/22 од 27.07.2022. године, у ставу првом изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 410/2020 од 09.05.2022. године, којом је одбијен приговор стварне ненадлежности суда, одбијен предлог туженог за прекид поступка, утврђено право јавне својине туженог на парцели број ..., уписане у лист непокретности .. КО Ветерник, на 1161/1973 дела парцеле број ..., уписане у лист непокретности .. КО Ветерник и на 258/676 дела парцеле број ..., уписане у лист непокретности .. КО Ветерник, што је тужилац дужан трпети, признати и дозволити да се на предметним парцелама у евиденцији непокретности код Републичког геодетског завода – Служба за катастар непокретности Нови Сад 1 упише јавна својина Града Новог Сада; обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 12.259.218,88 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате и обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 468.300,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. У ставу другом изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се паушално – без конкретног навођења процесне одредбе коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, неосновано указује на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из става 1. означене одредбе која је учињена у другостепеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, парцеле број .. и .. се налазе у Ветернику, у потесу „...“ у КО Ветерник, а у природи су у регулацији Новосадског пута. Парцела број .. се налази у потесу „...“ и у природи у саставу те улице. Улица ... јужним крајем излази на Новосадски пут, а северни на улицу Улица ... је једна од низа улица које излазе на Новосадски пут, а паралелне улице су ... са леве стране ..., ..., ..., са десне стране, гледајући са Новосадског пута. Од центра Ветерника предметне парцеле су удаљене цца ... метара. У непосредном окружењу се налазе бројни пословни објекти уз Новосадски пут, као и породичне стамбене зграде. На описаним парцелама и то .. носилац права на земљишту је 1/1 тужилац, на парцели .. тужилац је уписан са власничким уделом од 1161/1973, а за парцелу .. удео тужиоца је 258/676. Парцеле су асфалтиране, комунално и инфраструктурно у потпуности опремљене. Предметне парцеле се налазе у грађевинском подручју Ветерника. Одлуком о утврђивању дорпиноса за уређење грађевинског земљишта за обрачун доприноса одређено је девет зона (екстра зона + 8 зона), а предметне парцеле се налазе у петој зони. Предметне парцеле су хортикултурно опремљене. Према процени Пореске управе Нови Сад просечна цена износи 20.296,72 динара по м² с обзиром на то да се ради о јавној површини. Уколико би се преименила тачка 13. став 3. Упутства директора Пореске управе која прописује да се вредност земљишта може додатно умањити за још 10% уколико се ради о земљишту које је намењено за изградњу објеката од општег јавног интереса, тржишна вредност умањена за корективни фактор од 10% процењује се, извођењем просечне вредности из употребе правноснажних решења у износу од 18.267,05 динара/м², што по средњем курсу НБС на дан израде записника износи 155,36 евра по м². Према томе, укупна вредност парцела тужиоца и то укупне површине од 266 м² на парцели .., затим 80 м² на парцели .. што представља удео тужиоца од 1161/1973 дела, као и 258 м² на парцели .. где тужилац има удео 258/676, дакле на укупно 604 м² износи укупно 12.259.218,88 динара дакле за све три парцеле које представљају површину од јавне намене, а полазећи од процењене тржишне вредности парцеле без умањења 10% односно од 20.296,72 динара/м². Уколико би се ова вредност умањила за 10% износила би 18.267,05 динара/м², односно укупно за површину од 604 м² која је у власништву тужиоца 11.033.298,2 динара. Ово умањење на парцелама у Сремској Каменици и Петроварадину не примењује се на утврђивање тржишне вредности парцела које су јавне намене.

На овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Право на имовину је једно од основних људских права заштићених уставно-правним нормама и нормама међународних конвенција, чији је Република Србија потписник. Уставом Републике Србије у члану 58. зајемчено је мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона и предвиђено да право својине

може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Законом се може ограничити начин коришћења имовине, а одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза и других дажбина или казни, дозвољено је само у складу са законом.

Протоколом број 1, уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, у члану 1. гарантује се заштита имовине и прописано је да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Уставне одредбе и конвенцијско право указују на обавезу исплате разумне накнаде за одузету имовину, по тржишним ценама у време пресуђења, која је побијаном пресудом и утврђена. Решење о експропријацији и одређивању накнаде за експроприсану имовину никада није донето, а сама чињеница да су Планом детаљне регулације спорне парцеле одређене за улицу указују на то да су исте постале јавно добро у општој употреби у јавној својини јединице локалне самоуправе, због чега се ради о такозваној фактичкој експропријацији јер је тужени земљиште својим планским актима и усаглашавањем са фактичким радњама на терену привео одговарајућој намени - улици у насељеном месту, због чега тужиоцу припада потраживана накнада, која је супротно ревизијским наводима правилно утврђена. Због тога, како се неосновано наводи у ревизији, није од утицаја ко је извршио фактичке радње на терену, јер су предметне парцеле и у природи јавно грађевинско земљиште приведено урбанистичкој намени у утврђеној површини за коју је тужиоцу правилно и досуђена накнада. Тужени током поступка није спорио да су наведене парцеле предвиђене за јавну површину, односно улицу и да се као такве и користе, нити је спорио да су извршене фактичке радње на терену, да су парцеле опремљене инфраструктуром и да их несметано користи неограничен број лица за јавни саобраћај, а тужени, супротно наводима ревизије, није доказао да то није била потреба локалне самоуправе, нити да то није био јавни и општи интерес.

Осталим наводима ревизије туженог оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања из којих разлога се ревизија не може изјавити, па они не могу бити предмет разматрања ревизијског суда.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**